

Vinterns virus

Michaela Skytt Hygiensjuksköterska

REGION
DALARNA

Magsjuka och luftvägsvirus –hur skyddar vi personal och vårdtagare?

- › Influenza
- › Covid
- › RS
- › Calici

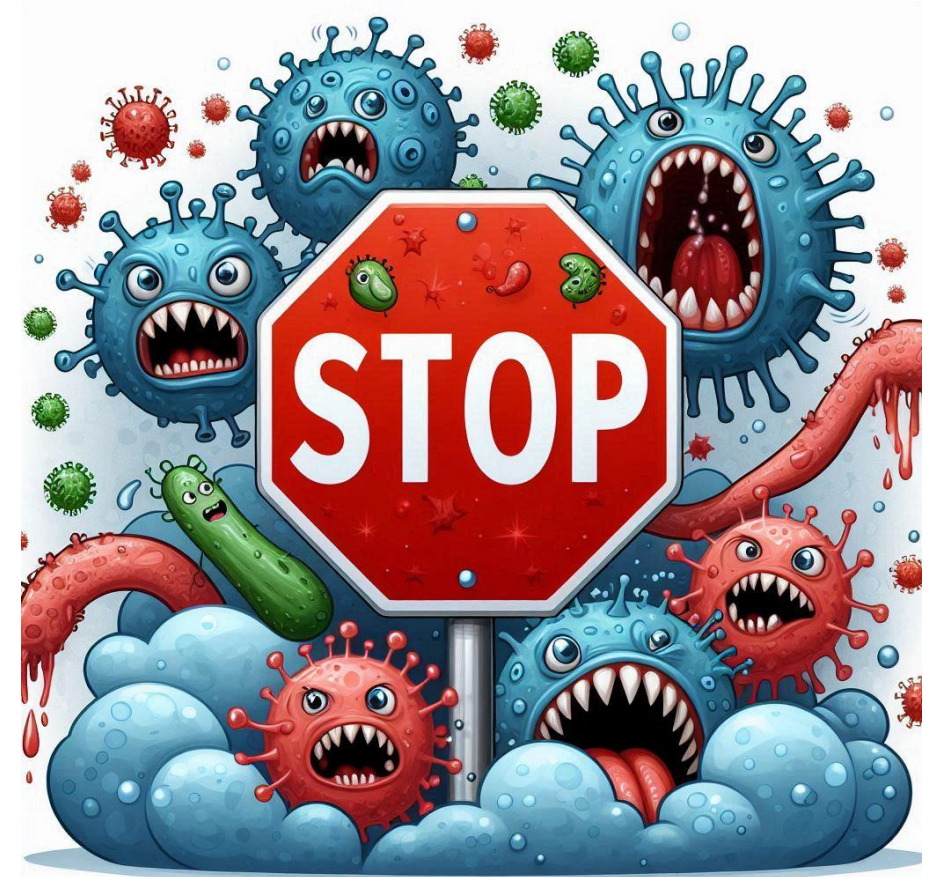
> Det finns effektiva sätt att minska spridning av både luftvägsvirus och vinterkräksjuka!

Det underlättar om man känner till hur dessa smittor sprids och hur man bryter smittvägar.

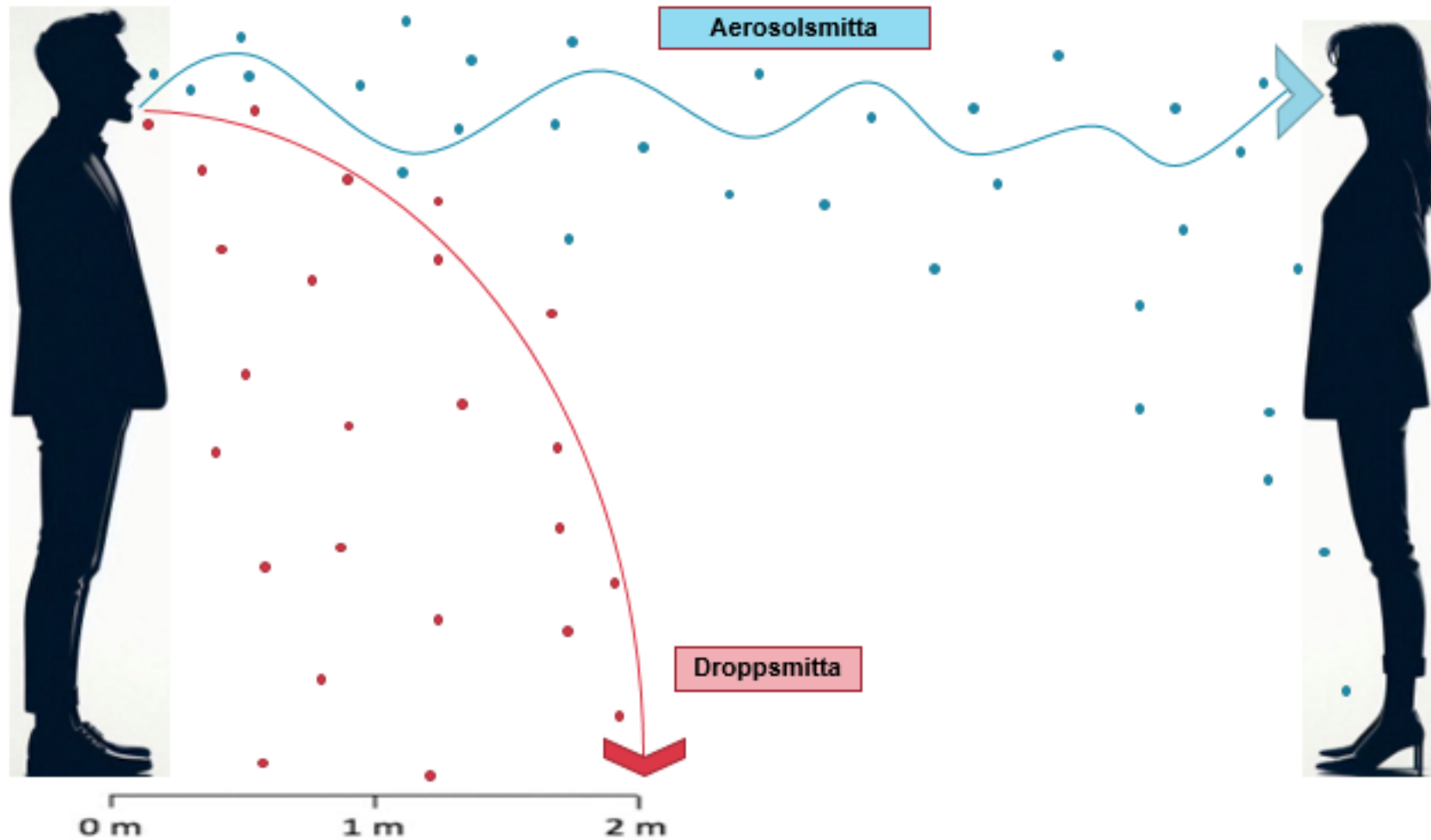
Agera utifrån symtom och vänta inte på diagnos innan åtgärder sätts in.

Åtgärdsplan (hur gör vi när vårdtagare eller personal insjuknar) och kända rutiner för all personal

Vården ska organiseras och planeras så att smittspridning och vårdrelaterade infektioner kan förebyggas

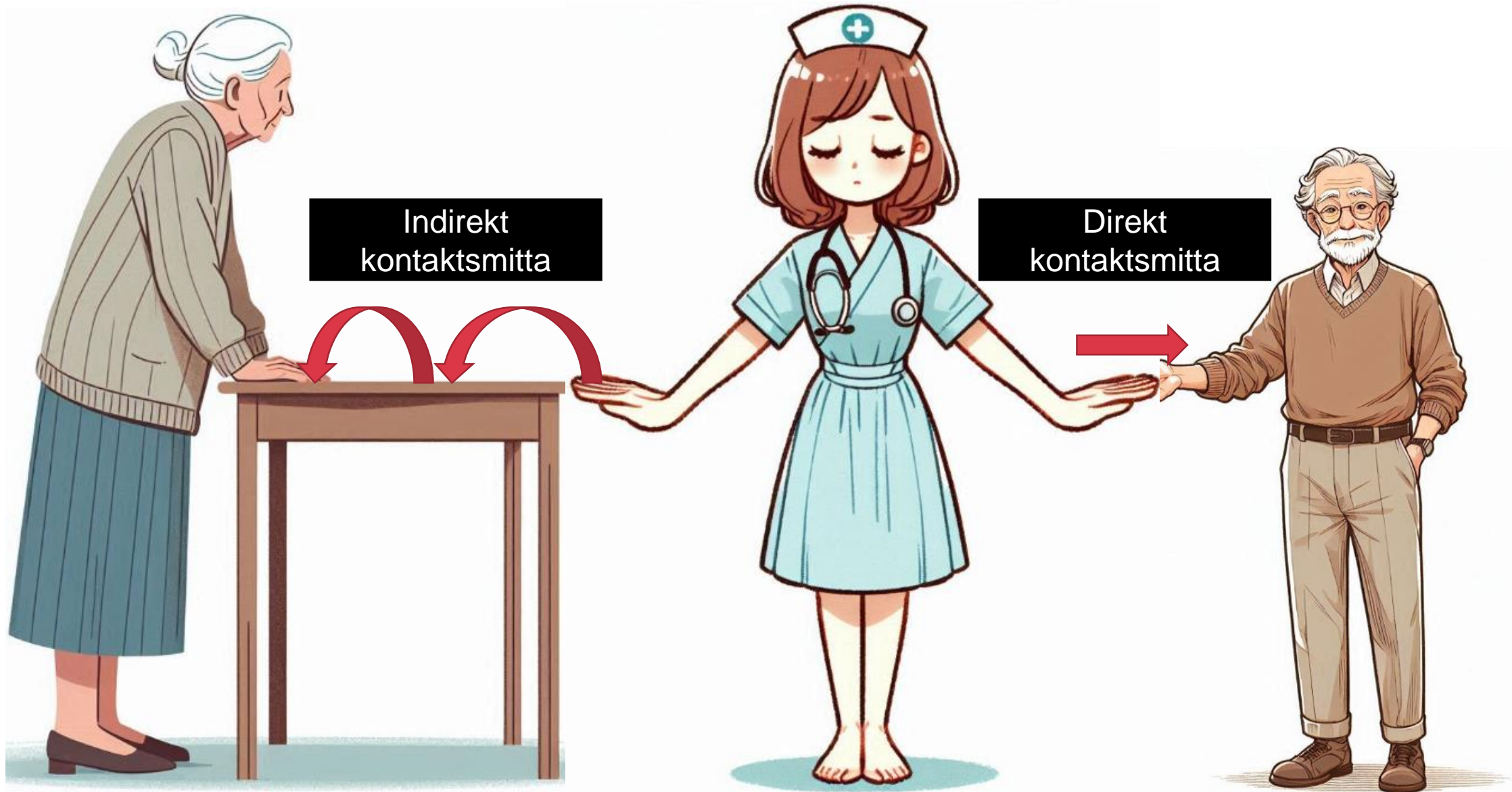

> Smittvägar för luftvägsvirus

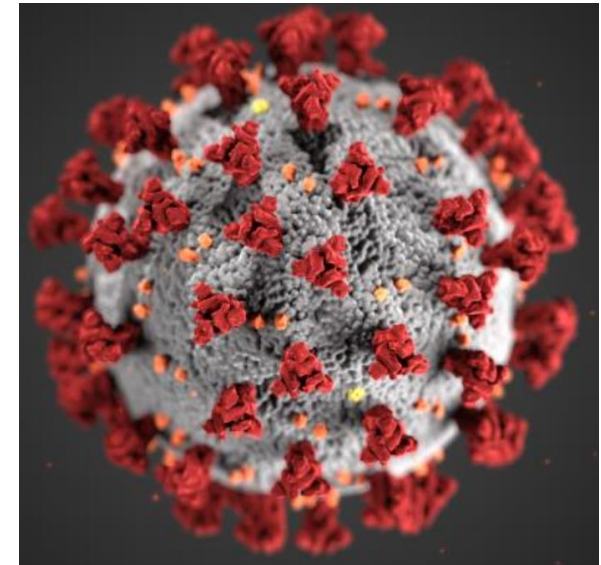

> Smittvägar för luftvägsvirus

> Vad är Covid-19

- Orsakas av coronaviruset SARS-CoV-2 (Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2)
- Viruset muterar kontinuerligt till nya varianter
- Orsakar lindrig sjukdom hos de allra flesta men kan leda till allvarlig sjukdom och död hos vissa personer
- Äldre personer har större risk att drabbas av svår sjukdom. Covid-19 kan även ge långvariga besvär
- Antiviral behandling finns
- Vaccination är det bästa sättet att skydda individer med störst risk för allvarliga konsekvenser. Olika rekommendationer för olika åldersgrupper/riskgrupper
- Inom vård och omsorg är det fortsatt viktigt att förebygga smittspridning.

> Vad är influensa?

- Luftvägsinfektion orsakat av influensavirus
- Ger allvarligare infektion än förkylningsvirus (exempelvis rhinovirus och parainfluensavirus)
- Återkommer varje år
- Har stor förmåga att ofta ändra sig
- Orsakar säsongsbundna epidemier
- Olika typer **A**, **B**, **C**
- Antiviral behandling/profylax finns
- Vaccinering rekommenderas för vårdpersonal samt riskgrupper

> Vad är RS-virus (respiratoriskt syncytialvirus)

- Vanlig orsak till övre luftvägsinfektion
- Sprids mest bland små barn. Vanligaste orsaken till nedre luftvägsinfektion hos barn yngre än ett år. Kan även orsaka svår sjukdom hos äldre och immunnedsatta
- Orsakar akut luftvägsinfektion, med symtom från lindrig förkylning till allvarlig lunginflammation eller bronkiolit (trånga luftvägar av infektionen)
- Förekommer i årliga epidemier under vinterhalvåret. Kan komma vid olika tidpunkter på säsongen och vara olika kraftiga från år till år

Patientfall

Kalle är bor på Skogsdungens SÄBO. Nu under dagen får Kalle plötsligt hög feber, ont i kroppen och huvudvärk.

1. Vad kan Kalle ha drabbats av?
2. Vad bör man tänka på när det gäller vården av Kalle?

> Aktuella åtgärder vid luftvägsvirus

Vård	-
Vård och behandling	-
Arbetslagvård	-
Arbetsterapi	-
Åld- och migranthälsa	-
Barnhälsovårdenheten Dalarna	-
Barnår	-
Bild- och funktionsmedicin	+
Fotterapeut	-
Fysioterapi	+
Förskningsmedicin	+
Laboratoriemedicin	+
Läkemedel	+
Medicinsk teknik	-
Nationella team - privata fysioterapeuter & läkare	+
OOD-mottagning	-
Sjukhabilitering i Dalarna	+
Smittskydd och vårdhygien	-
Statistik Smittskydd	+
Vårdhygien	+
Vaccination	+
Sexuellt överförda infektioner (STI)	+
STRAMA	+
Smittskyddsutvärdering och programutvärdering	+
Smittskyddsblad	+
Multiresistenta bakterier	+
Riktlinjer och rutiner	+
Barn i friskolan	-
Nyheter Smittskydd och vårdhygien	-
Kontakta Smittskydd och vårdhygien	-
Länkar	-
Stödgrupper för barn i sorg	-
Tandvård	+
Ungdomshälsa i Dalarna	-
Vårdal Dalarna	+
Utveckling och utbildning	+
Samarbeten	+
Tjänster	+

Riktlinjer och rutiner smittskydd och vårdhygien

Samlade riktlinjer, rutiner och regler inom smittskydd och vårdhygien.

Asyl- och migrantsjukvård

- Anmäldning av IGRA-test och TST (PDF) pdf
- Hälsoundersökning av flyktingar, asylsökande och migranter (pdf, 4 sidor)
- Latent tuberkulos (LTB) - utredning rutin för handläggning av - PM (pdf, 6 sidor)
- Läkarundersökning av utlandsfödda barn - Rikshandboken barnhälsovård (extern webbplats)
- Tuberkulos - handläggning i samband med graviditet och BCG-vaccination av spädbarn (pdf, 7 sidor)

Blodsmitta

- Rutin vid nytt fall av hiv (pdf, 5 sidor)
- Stötkädda eller annan händelse med risk för blodsmitta - åtgärder IS pdf

Diarré

- Virusorsakad gastroenterit (pdf, 3 sidor, 22-09-30)
- Åtgärder vid tarminfektioner - lathund version 1.0 (pdf, 1 sida)
- Ciardia - checklista för vårdcentral 6.0 (1 sida, pdf)
- Diane hos vårdpersonal - Provtagning efter utlandsvistelse pdf

Hygienrutiner i vården

- Diak- och spoldesinfektor - kontroll av, 3 sidor, pdf
- Planering av munskydd i vård och omsorg (pdf, 1 sida)
- Hygienregler Region Dalarna (pdf, 3 sidor, 201603)
- Instruktion andningskydd (pdf, 1 sida)
- Kirurgiska ingrepp utanför operationsavdelning (pdf, 1 sida, 22-09-30)
- Kommunal vård Dalarna hygienriktlinjer (63 sidor, pdf/pdf)
- Kylaggregat eller bordsfläkt vårdhygieniska riktlinjer, 2 sidor, pdf
- Legionella vårdhygieniska riktlinjer (pdf, 3 sidor, 22-09-30)
- Operationsavdelning Vårdhygieniska riktlinjer (pdf, 7 sidor)
- Rengöring och desinfektion av ytor i vårdmiljö (pdf, 10 sidor)
- Skabb handläggning i vård och omsorg (pdf, 3 sidor)
- Stuletäning Region Dalarna (pdf, 6 sidor)
- Smittsamma sjukdomar i vården (pdf, 15 sidor)
- Tvättställ vårdhygieniska riktlinjer (pdf, 2 sidor)
- Vårdhandboken (extern webbplats)
- Vårdhygieniska riktlinjer vid anmäldning av portabel kylaggregat eller bordsfläkt inom vård och omsorg (pdf, 2 sidor, 202008)
- Vägghis (pdf, 4 sidor)
- Översikt över rekommenderade smittskyddsåtgärder mot covid-19 och andra luftvägsvirus i vård och omsorg (pdf, 3 sidor)

Översikt över rekommenderade smittskyddsåtgärder mot covid-19 och andra luftvägsvirus i vård och omsorg

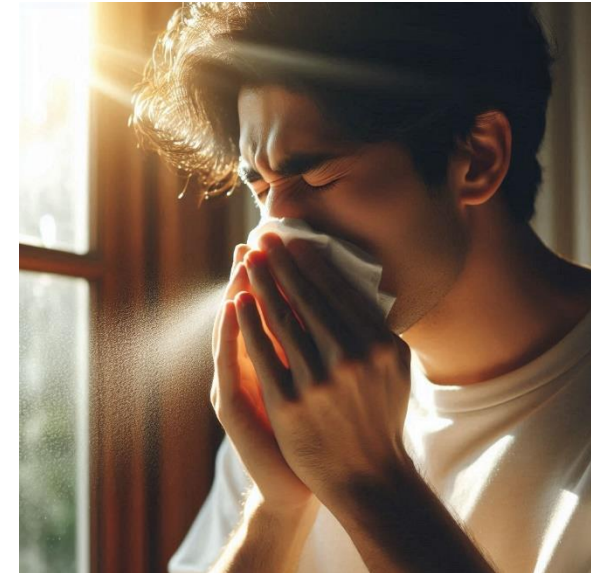
Denna översikt är en regionalt bearbetad och nedkortad version av Folkhälsomyndighetens vägledning [Åtgärder mot smittspridning av virusorsakade luftvägsinfektioner inom vård och omsorg](#) För mer information hänvisas till vägledningen i sin helhet.

Patient med symptom på luftvägsvirusinfektion

Åtgärd	Gäller	Gäller personal	Gäller patient/besökare
Placering av patient	Patienter och omsorgstagare med misstänkt eller bekräftad virusorsakad luftvägsinfektion bör, så långt det är möjligt, inte vistas med andra patienter eller omsorgstagare förrän de bedöms som smittfria		X
Provtagning av patient/omsorgstagare med symptom inom vård och omsorg	PCR-prov tas när behandlande läkare bedömer att diagnos har betydelse för fortsatt patienthandläggning, exempelvis då det kan vara aktuellt att ge antiviral behandling till patient eller exponerade. Prov kan också tas om diagnos kan ha betydelse för fortsatta vårdhygieniska åtgärder, exempelvis om patienter behöver dela rum. Observera att väntan på provsvar aldrig får fördröja eller förhindra att patienten får den vård eller behandling som hans eller hennes tillstånd kräver		X

> Omhändertagande av vårdtagare med luftvägsinfektion

- Så långt det är möjligt- inte vistas med andra vårdtagare förrän de bedöms som smittfria. Enkelrum med eget hygienutrymme. Stängd dörr
- Basala hygienrutiner
- Använd (endast) skyddshandskar vid kontakt med kroppsvätskor eller slemhinnor
- Engångs plastförkläde utan ärm – i vårdtagarnära vårdsituationer
- Långärmat plastförkläde kan behövas i vissa situationer, ex. stor risk för kontamination av kroppsvätskor (rikliga blödningar, kräkningar, diarréer)
- PCR-prov tas när behandlande läkare bedömer att diagnos har betydelse
  - för fortsatt patienthandläggning, exempelvis då det kan vara aktuellt att ge antiviral behandling till patient eller exponerade
  - om diagnos kan ha betydelse för fortsatta vårdhygieniska åtgärder, exempelvis om patienter behöver dela rum

> Skyddsutrustning för personal

- Vid odiagnosticerad luftvägsvirusinfektion eller konstaterad influensa och RS-virusinfektion:
  - Munskydd klass IIR och visir/skyddsglasögon
  - Andningsskydd vid mycket lång exponeringstid samt i situationer som medför ökad aerosolbildning
- Vid starkt misstänkt/bekräftad covid-19.
  - Andningsskydd FFP2 eller FFP3 och visir/skyddsglasögon på rummet så länge vårdtagaren bedöms smittsam

Andningsskydd ska vara av klass FFP2 eller FFP3. Personalen ska vara väl förtrogen med på- och avtagning samt tillpassning av andningsskyddet

Stänkskydd, munskydd och andningskydd

> Aktuella smittskyddsåtgärder

- Personal med nytillkomna symtom på luftvägsinfektion rekommenderas stanna hemma och kontakta sin chef. Kan återgå efter allmän förbättring och feberfrihet sedan minst ett dygn
- Vid lindriga/ospecifika symtom hos personal, risknyttabedömning av chef
- Vid utbrott eller utbrottsrisk på en enhet rekommenderas snabbt införande av tillfällig kontinuerlig munskyddsanvändning för personal
- Vid utbrott/utbrottsrisk på en enhet bör personal sträva efter att hålla avstånd till varandra, exempelvis i personalrum och vid möten
- Vuxen patient med luftvägssymtom som behöver vistas utanför rummet för t.ex. transport rekommenderas munskydd om det inte finns medicinska hinder

> Smittsammansbedömning

- Influensa och covid-19
  - Vårdtagare *utan immunsuppression* -5 dagar efter symptomdebut och feberfrihet i minst 24 timmar och klinisk förbättring
  - Vårdtagare med immunsuppression alt. IVA-vård – individuell bedömning
- Influensa
  - Vårdtagare med antiviral behandling mot influensa i minst 3 dagar och stabilt förbättrad
- RS-virus
  - Ca 5 dagar. Smittrisk föreligger så länge luftvägssymtom och/eller feber kvarstår

> Provtagning

- Vårdtagare – PCR-prov efter läkarbedömning
- Personal – ingen provtagning. Kan återgå när feberfri ett dygn och allmänt förbättrad
- Exponerad vårdtagare (för covid-19) utan symtom- ingen provtagning. Information om uppmärksamhet på symtom i 14 dagar. Bör vårdas på enkelrum och i möjligaste mån hålla avstånd till andra vårdtagare i 7 dagar

> Disk/Tvätt/Avfall/Städning

- Disk Hanteras som vanlig disk
- Tvätt Hanteras som vanlig tvätt
- Avfall Hanteras som vanligt avfall
- Städning Städas som vanligt

> Calicivirus/vinterkräksjuka

> Smittvägar

**Kontaktsmitta
direkt och
indirekt**

Droppsmitta

Tarmsmitta

> Bakgrund om calicivirus

- Små virus som kommer tillbaka varje år i ny skepnad.
- Uppträder oftast nov-april, topp jan-mars
- Vistelse inomhus; närkontakt
- Förekommer även sporadiskt sommartid

> Symtom vid calicivirus

- Inkubationstid: 12-48 timmar
- Symtom: illamående, kräkningar, diarré, buksmärtor, huvudvärk, yrsel och feber. Debuterar snabbt. Varaktighet 1-2 dygn
- Smittade personer kan vanligen sprida smitta upp till två dygn efter symtomfrihet, ibland längre
- Sjukdomen är självläkande inom några dygn. Eftersom genomgången infektion bara ger ett kortvarigt skydd kan man drabbas flera gånger under kort tid. Återinsjuknanden är ganska vanliga
- Vanligt att flera blir smittade

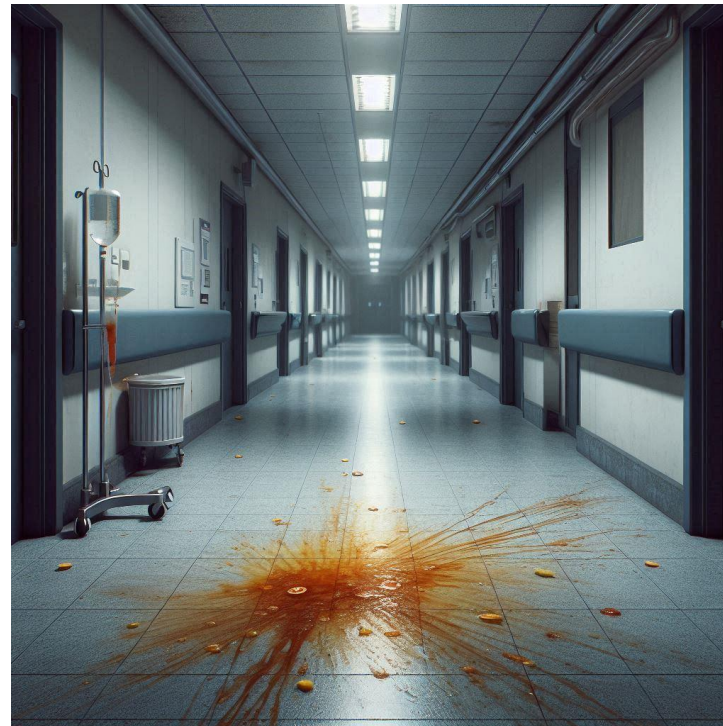

> Patientfall

Greta är inskriven på Lyktans växelvård. Det är fredag klockan 18 och Greta kräks efter middagen i korridoren utanför sitt rum.

Vad gör vi?

> Vård vid magsjuka

REGION DALARNA

VÅDRUTIN Sida: 1(3)

Godkänt: 2022-09-30 Ver.nr: 4.0
Giltigt t.o.m.: 2025-09-30 Dnr:

Virussorsakad gastroenterit

Allmänt	Den vanligaste orsaken till gastroenterit är virusinfektion. Infektion med calicivirus är mycket smittsam, endast ett fåtal viruspartiklar räcker för att orsaka sjukdom. Inskjuade personer utsöndrar stora mängder virus via avföring och kräkning. Smittspridning sker då smittämnet når munnen (fekal-oral smitta) via direkt- eller indirekt kontakt, ofta via händer, förorenade ytor och föremål, livsmedel och handdukar. Häftig kräkning och diarré kan bilda aerosoler som kan innebära risk för droppsmitta, men smittan är i övrigt inte luftburen. Viruset kan överleva veckor i vårdmiljö. Inkubationstid är 12-48 timmar. Sjukdomsförloppet är i allmänhet kortvarigt, de flesta drabbade är återställda inom 12-72 timmar.
Hygienrutiner	Basala hygienrutiner ska tillämpas. Alkohol har inte fullständig effekt på calicivirus. Därför ska händerna tvättas med tvål och vatten, torkas torra och därefter desinfekteras med handdesinfektionsmedel.
Placering av patient	Patient med misstanke om virusgastroenterit (kräkning/diarré) som kräver sjukhusvård ska omedelbart isoleras i eget rum med toalett, helst på infektionskliniken. Inneliggande patient som insjuknar med symptom på gastroenterit, isoleras på befintligt vådrum. Om inte toalett finns på vådrummet avdelas närmaste toalett. Då en patient på isoleras. Inga andra symtom.
Utbrott	Då två eller flera p...
Provtagning	Avföringsprov tas för att få en snabb provtagningen be...
Kohortvård	Grunden för att s... personal avdelas t... hantera livsmedel... För att kohorten s... verksamheten på...
Intagningsstopp	Intagningsstopp k... och /eller om per...

Upprättat av: Nyman Erica /Central förv...
Godkänt av: Thelander Marie /Smittskydd...
För verksamhet: LD
Dokumentation: Riktlinjer Smittskydd/vård

Checklista-Vinterkräksjuka

- Isolera patienten/patienterna på vådrummet, stäng dörren
- Ta avföringsprov enligt ordination
- Informera verksamhetschef, sjukhussamordnaren, vårdpersonal, berörda serviceavdelningar
- Vid utbrott - skyta avdelningen med information om magsjuka
- Informera Vårdhygien
- Tillämpa basala hygienrutiner med tillägg av handtvätt före handdesinfektion
- Informera patienterna om vikten av god handhygien, hjälp dem som inte klarar sig själva
- Inför om möjligt kohortvård
- Avdelas personal som sköter mathantering
- Ingen buffservering (mat, fika, fruktskålar osv) varken till patienter eller personal
- Daglig städning med rengöringsmedel och vatten samt desinfektion av patientnära ytor med Virkon. Punktdesinfektera med Virkon vid spill och stänk
- Meddela Vårdhygien det totala antalet insjuknade, patienter och personal, när utbrottet är avslutat

REGION DALARNA Plus - Region Dalarnas samverkanswebb

VÅRD HJÄLPEDIAL FÖRESKRIFVÄRK KULTUR FÖRTROENDEVALBA LEVERANTÖRSE

Vård

Riktlinjer och rutiner smittskydd och vårdhygien

Samlade riktlinjer, rutiner och regler inom smittskydd och vårdhygien.

Asyl- och migrantsjukvård

- Användning av ICR-test och TST (PPD).pdf
- Hälsoundersökning av flyktingar, asylsökande och migranter (pdf, 4 sidor)
- Latent tuberkulos (LTG) - utredning rutin för handläggning av - PM (pdf, 6 sidor)
- Läkareundersökning av utländska barn - Rikshandboken barnhälsovård (extern webbplats)
- Tuberkulos - handläggning i samband med graviditet och BCG-vaccinaten av spädbarn (pdf, 7 sidor)

Biodsmitta

- Rutin vid nytt fall av hiv (pdf, 3 sidor)
- Släktskade eller annan händelse med risk för blodsmitta - åtgärder 13.pdf

Diarré

- Virussorsakad gastroenterit (pdf, 3 sidor, 22-09-30)
- Åtgärder vid tarminfektioner - lathund version 1.0 (pdf, 1 sida)
- Diarré - checklista för vårdcentral 6.0 (1 sida, pdf)
- Diarré hos vårdpersonal - Provtagning efter utskrivning.pdf

Hygienrutiner i vården

- Disk- och spödsinfektion - kontroll av, 3 sidor, pdf
- Planering av munskydd i vård och omsorg (pdf, 1 sida)
- Hygienregler Region Dalarna (pdf, 5 sidor, 200526)
- Instruktion andningskydd (pdf, 1 sida)
- Kirurgiska ingrepp utanför operationsavdelning (pdf, 1 sida, 22-09-30)
- Kommunal vård Dalarna hygienriktlinjer (65 sidor, pdf, pdf)
- Kylaggregat eller bordsfäst vårdhygieniska riktlinjer, 2 sidor, pdf
- Legionella vårdhygieniska riktlinjer (pdf, 3 sidor, 22-09-30)
- Operationsavdelning Vårdhygieniska riktlinjer (pdf, 7 sidor)
- Rengöring och desinfektion av ytor i vårdmiljö (pdf, 10 sidor)
- Skäbs handläggning i vård och omsorg (pdf, 3 sidor)
- Stutbildning Region Dalarna (pdf, 6 sidor)
- Smittsamma sjukdomar i vården (pdf, 13 sidor)
- Tullställd vårdhygieniska riktlinjer (pdf, 2 sidor)
- Vårdhandboken (extern webbplats)
- Vårdhygieniska riktlinjer vid användning av portabla kylaggregat eller bordsfäst från vård och omsorg (pdf, 2 sidor, 202026)
- Vägghäls (pdf, 4 sidor)
- Ovenskt över rekommenderade smittskyddsåtgärder mot covid-19 och andra luftvägsvirus i vård och omsorg (pdf, 3 sidor)

Rutiner och rutiner

REGION DALARNA

RIKTLINJE 1 (65)

Godkänt: 2024-05-06 Versionsnummer: 7.0
Giltigt t.o.m.: 2026-05-06 Dalarnasnummer

Kommunal vård Dalarna hygienriktlinjer

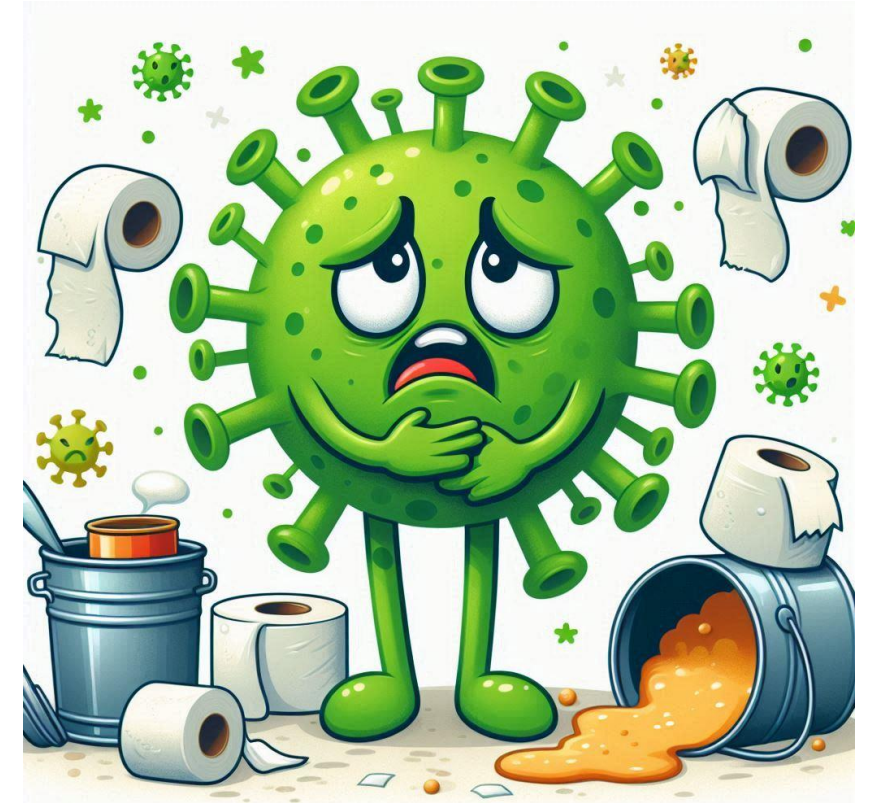
Innehållsförteckning

- [Inledning](#)
- [Förord](#)
- [Vårdhygien](#)
- [Ansvar](#)
- [Smitta och smittspridning](#)
- [Smittvägar](#)
- [Basal hygien](#)
- [Handdesinfektion](#)
- [Handtvätt](#)
- [Handskar](#)
- [Skyddskläder](#)
- [Stänkskydd](#)
- [Personlig skyddsutrustning](#)
- [Källor](#)
- [Arbetsdräkt](#)
- [Händer](#)
- [Smycken](#)
- [Hår](#)
- [Personlig hygien](#)
- [Renhetsgrader](#)
- [Rent](#)
- [Sterilt](#)
- [Förvaring av sterila och högradigt rena produkter](#)
- [Hemsjukvårdens väska](#)
- [Desinfektion](#)
- [Spoldesinfektor](#)
- [Diskdesinfektor](#)
- [Kökning](#)
- [Kemisk desinfektion av föremål](#)
- [Kemisk desinfektion av ytor](#)
- [Desinfektionsmedel](#)
- [Desinfektionsrum](#)

Upprättat av Nyman Erica /Central förvaltning Hälso- och sjukvårdsenhet Smittskydd /Falun
Godkänt av Nyman Erica /Smittskydd och vårdhygien Dalarna /Falun
För verksamhet LD
Dokumentation Smittskydd/Vårdhygien

> Snabba åtgärder krävs!

- Isolera vårdtagare. Stäng rummet, håll dörren stängd.
- Tillämpa skärpta hygien- och städrutiner
- Kohortvård rekommenderas och ska då bedrivas dygnet runt, dvs även nattetid. Alternativt personal vårda så få vårdtagare som möjligt.
- Personal ska inte hantera livsmedel till vårdtagare under sitt arbetspass
- Vårdtagare bör ej lämna rummet, symtomfri 48 timmar

> **Vad behöver man tänka extra mycket på när det kommer till hygienrutiner och calici?**

> Provtagning

- Ej rutinmässigt. Tas ofta på några vårdtagare initialt vid utbrott för att fastställa orsaken.
- Avföringsprov. PCR.

Provtagningsanvisningar - Region Dalarna

The screenshot shows the website for Region Dalarna, specifically the page for 'Calicivirus PCR, F-'. The page is in Swedish and provides detailed instructions for the test. The header includes the Region Dalarna logo and navigation links. The main content is organized into sections: 'Vård', 'Laboratorium', 'Remiss/beställning', 'Provtagningsmateriel', 'Provtagning', 'Kommentar', and 'Förväntad svarstid'. The 'Vård' section lists various medical services. The 'Laboratorium' section identifies the test as 'Klinisk mikrobiologi'. The 'Remiss/beställning' section provides information on how to order the test. The 'Provtagningsmateriel' section lists the required materials. The 'Provtagning' section describes the procedure. The 'Kommentar' section provides additional information about the test. The 'Förväntad svarstid' section indicates the expected turnaround time. The page also includes social media sharing options and a search bar.

Kontakta oss E-tjänster regiondalarna.se Lyssna

REGION DALARNA Plus - Region Dalarnas samverkanswebb

Sök Q

VÅRD HJÄLPMEDEL FORSKNING KULTUR FÖRTROENDEVALDA LEVERANTÖRER

Start / Vård / Vård och behandling / Laboratoriemedicin / Provtagningsanvisningar / Calicivirus PCR, F-

Vård

Vård och behandling

- Ambulanssjukvård
- Arbetssterapi
- Asyl- och migranhälsa
- Barnhälsovårdsenheten Dalarna
- Bensår
- Bild- och funktionsmedicin
- Fotterapeuter
- Fysioterapi
- Försäkringsmedicin
- Laboratoriemedicin

Provtagningsanvisningar

Senaste ändringar

- Allmänna anvisningar vid provtagning
- Provtagning och provhantering
- Provtagningsmateriel
- Patientnära analyser (PNA)
- Transfusion av blodkomponenter
- Remisser
- Utbildningar/Föreläsningar
- LabPortalen
- Patologi och cytologi

Calicivirus PCR, F-

- Klinisk mikrobiologi

Påvisande av Norovirus (tillhörande virusfamiljen calicivirus) i faeces med snabb-PCR analys

Laboratorium

Klinisk mikrobiologi

Remiss/beställning

TakeCare-beställning inom Region Dalarna

Alternativ: Pappersremiss Odling/PCR, Ange önskad analys under Övrigt. Ange kliniska och epidemiologiska data

Provtagningsmateriel

Rör (20x76 mm) med sked och brunt skruvlock.
Artikelnummer 44927

Provtagning

Virusutsöndring är högst i början av infektionsförloppet, därför bör provet tas så tidigt som möjligt.

Faeces överförs med skeden till röret.

Kommentar

I gruppen Calicivirus ingår noro- och sapovirus, men sapovirus inkluderas inte i analysen. Analysen är en s.k snabb-PCR med nukleinsyrapåvisning (virus RNA).

Resultat svaras ut: Calicivirus (Norovirus) PCR genogrupp I positiv eller negativ Calicivirus (Norovirus) PCR genogrupp II positiv eller negativ.

Skicka provet snarast till Klinisk mikrobiologi Falun eller Klinisk Kemi Mora. Prov förvaras kylt i väntan på transport. Provet är hållbart 2-3 dygn i kyl.

Förväntad svarstid

Prov besvaras i möjligaste mån

- inom 3 timmar dygnet runt i Falun och Mora
- under laboratoriets öppettider i Avesta och Ludvika

Biobanksprov

Nej

Ackrediterad

Ja

Delat på Facebook, X (tidigare Twitter), LinkedIn

Stödgrupper för barn i sorg

> Vad räknas som utbrott?

Om två eller flera vårdtagare och/eller personal insjuknar med kräkningar och/eller diarréer i nära anslutning till varandra.

Ju längre man väntar med åtgärder desto svårare blir det att begränsa smittspridningen

Agera redan vid första fallet!

> Vid utbrott

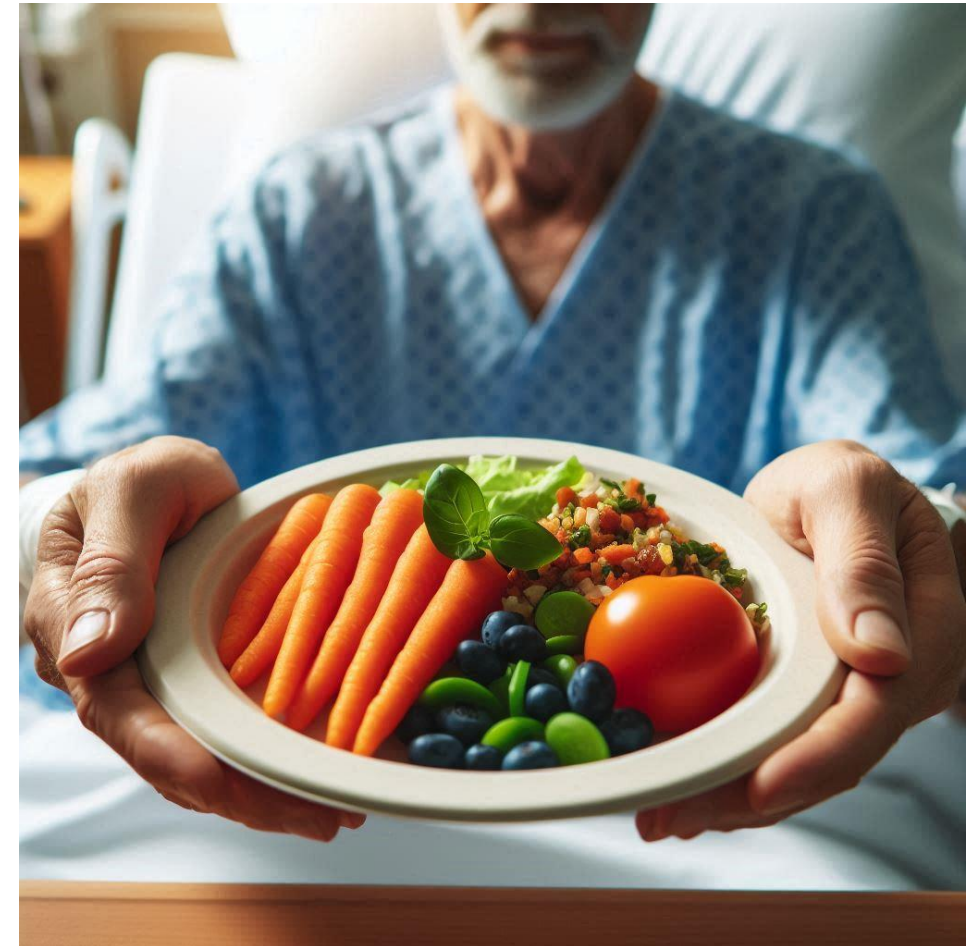
- Dagliga möten/rapporter
- Registrera insjuknade vårdtagare och personal med insjuknandedatum, symtom och vårdplats
- Dokumentera vidtagna åtgärder (se riktlinje virusorsakad gastroenterit)
- Kontakta/informera/checka av med Vårdhygien

> Mathantering

- Vid utbrott – servera mat till alla vårdtagare på rummet
- Avdela speciell personal till mathantering (ska ej delta i omvårdnaden)
- Inga bufféer varken till personal eller vårdtagare
- Kassera misstänkt kontaminerat livsmedel
- Disk diskas i diskmaskin

> Information

- Sätt upp information om ”magsjuka”
- Informera övrig personal, t.ex. städ, kök
- Undvik att flytta smittsamma vårdtagare till andra enheter!
- Vid behov av annan vård, informera mottagande enhet
- Uppmana patienterna att tvätta händerna ofta
- Besökare
  - Informera om att det pågår ett utbrott och att det är olämpligt att samtidigt besöka andra enheter på grund av smittrisen
  - Informera om vikten av god handhygien för att förhindra smittspridning

- Personal med symtom bör skickas hem. Kan återgå i tjänst:
  - - 24-timmars symtomfrihet. Får inte hantera livsmedel (tabletter) första dygnet
  - - 48-timmar efter symtomfrihet.
- Vid utbrott bör personal ej gå mellan olika avdelningar

> Omhändertagande av spill = punktdesinfektion

- Spill av avföring och kräkning – noggrann upptorkning.
Desinfektion med Virkon 1 %. OBS! Inverkningsstiden 10 minuter
- Mekanisk bearbetning

> Korrekta städrutiner är viktiga för att förebygga och begränsa smittspridning!

- Noggrann mekanisk rengöring
- Daglig desinfektion av vårdtagarnära kontaktytor med Virkon 1 %. Vid synlig smuts skall ytdesinfektion föregås av rengöring med rengöringsmedel och vatten
- Golv rengörs med rengöringsmedel och vatten. Detta förutsätter att god punktdesinfektion utförts vid spill
- Informera städpersonalen
- Rengör/desinfektera städutrustningen

> Tvätt

- Tvättsäck på rummet
- Kontaminerad tvätt som skickas till tvätteriet läggs i vattenlöslig innersäck och därefter i gul risktvättsäck

Avfall

- Avfallssäck på rummet. Tillslut väl
- Hanteras som konventionellt avfall

> När isoleringen bryts

Slutstädning sker när isoleringen bryts efter 48 timmars stabil symtomfrihet eller när vårdtagare flyttas från rummet.

- **Slutstädning:**
- Noggrann mekanisk rengöring av rummet med allrengöringsmedel och vatten
- Desinfektion av ytor i vårdtagarens närhet med Virkon 1%, t.ex säng, madrass, sängbord, dörrhandtag mm.
- Moppgarn/flergångstrasor tvättas i 90 grader, rengör städutrustningen med virkon.
- **Vårdtagaren ska duscha, få rena kläder. Renbäddad säng.**

> Fyll gärna i utvärdering och kom med tips på ämnen för kommande utbildningstillfällen

Uppföljning av utbildning

Vänligen besvara denna enkät efter genomförd utbildning.

Enkät efter utbildning

Vård	
Vård och behandling	-
Ambulanssjukvård	
Arbetsterapi	
Ayrl- och migranthälsa	
Barnhälsovårdenheten Dalarna	
Bensår	
Blöd- och funktionsmedicin	+
Fotterapeuter	
Fysioterapi	+
Föräldringsmedicin	+
Laboratoriemedicin	+
Läkemedel	+
Medicinsk teknik	
Nationella taxan - privata fysioterapeuter & läkare	+
OCD-mottagning	
Sjukhusbibliotek i Dalarna	+
Smittskydd och vårdhygien	-
Statistik Smittskydd	+
Vårdhygien	-
Uppföljning av utbildning	
Smittskydd och vårdhygien (VRI)	
Vårdhygienisk egenkontroll	
Hygienutbildningar	
E-utbildningar med kod	
Verkställighetsbeslut	
Vaccination	+
Sexuellt överförda infektioner (STI)	+
STRAMA	+
Smittskyddsanmälan och paragrafanmälan	+
Smittskyddsblad	
Multiresistenta bakterier	+
Riktlinjer och rutiner	
Barn i förskolan	
Nyheter Smittskydd och vårdhygien	

Hygienutbildningar

Information om de hygienutbildningar vi erbjuder för kommuner och regionanställda.

Vi vill hälsa er välkomna till höstens hygienutbildningar

Sätt gärna sidan som en favorit!

Hygienutbildningar riktade till kommunerna

[Inbjudan till kommunen](#)

Utbildningarna genomförs via TEAMS.

För chefer

Vinterns virus

2024-11-12 13.30-15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Urinvägsinfektioner inom vård och omsorg - Gör det att förebyggas?

2025-02-04 13.30-15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

För personal kommunen

Vinterns virus

2024-11-14 13.30-15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Urinvägsinfektioner inom vård och omsorg - Gör det att förebyggas?

2025-02-06 13.30-15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Hygienutbildningar riktade till Regionen

[Inbjudan till Regionen](#)

Utbildningarna genomförs i TEAMS

Vinterns virus

2024-11-21 13.30-15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Vårdrelaterade urinvägsinfektioner

2025-02-18 13.30-15.00 [Klicka här för att ansluta till mötet](#)

Uppföljning av utbildning

Vänligen besvara denna enkät efter genomförd utbildning.

Enkät efter utbildning

Här nedan publicerar vi åhörarkopior från föreläsningarna

[Åhörarkopior till städuutbildning för vårdpersonal Regionen \(pdf, 18 sidor\)](#)

[Åhörarkopior till städuutbildning för personal i kommun \(pdf, 20 sidor\)](#)

[Åhörarkopior till städuutbildning för chefer i kommun \(pdf, 22 sidor\)](#)

Listan saknar poster.

Del: [Facebook](#) [X \(tidigare Twitter\)](#) [LinkedIn](#)

> Planera in vårens utbildning

**Urinvägsinfektioner inom vård och omsorg
- Går det att förebygga?**

4/2 chefer inom kommun

6/2 vård och omsorgspersonal kommun

Tack för idag!

